

**açıkta kazı yapılması iş
kalemi analizinin örnek
olarak incelenmesi bağlamında
ihale dokümanında isteklilere
verilmiş olan analiz formatı
ve idarece yaklaşık maliyet
hesabında yer alan ve
açıklama isteme yazısı
ekindeki analiz formatı
çerçevesinde yapılan inceleme
sonucunda başvuru sahibi
istekli tarafından yapılan
aşırı düşük teklif
açıklamasının mevzuata uygun
olmadığı**

*İhale Genel Tebliği'nin 45.1.4. maddesi gereği hazırlanıp
ihale dokümanı ekinde yer alan ve isteklilerin teklif
aşamasına ihale dokümanı ile birlikte edildiği analiz
formatına uygun aşırı düşük fiyat açıklamasının, salt sonradan
aşırı düşük fiyat açıklama istemi ekinde düzenlenen analiz
formatına uygun olmadığı gerekçesiyle reddedilmesinde ve
davacı şirketin itirazın şikayet başvurusunun reddi yolundaki
Kurul kararında açıkça hukuka uyarlık bulunmamaktadır*

Toplantı No : 2019/007

Gündem No : 30

Karar Tarihi : 06.02.2019

Karar No : 2019/UY.II-199

BAŞVURU SAHİBİ:

Tisan İnşaat ve Sanayi Anonim Şirketi,

İHALEYİ YAPAN İDARE:

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Barajlar ve Hes Dairesi Başkanlığı,

BAŞVURUYA KONU İHALE:

2017/65539 İhale Kayıt Numaralı "İznik Barajı" İhalesi

KURUM TARAFINDAN YAPILAN İNCELEME:

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Barajlar ve Hes Dairesi Başkanlığı tarafından 10.04.2017 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen "İznik Barajı" ihalesine ilişkin olarak Tisan İnşaat ve Sanayi Anonim Şirketinin 01.06.2017 tarihinde yaptığı şikâyet başvurusunun, idarenin 07.06.2017 tarihli yazısı ile reddi üzerine, başvuru sahibince 15.06.2017 tarih ve 34436 sayı ile Kurum kayıtlarına alınan 15.06.2017 tarihli dilekçe ile itirazen şikâyet başvurusunda bulunulmuştur. 09.01.2019 tarihli ve 2019/M.K-6 Sayılı Kurul kararı üzerine yapılan incelemeye aşağıda yer verilmiştir.

Başvuruya ilişkin olarak 2017/1526-01 sayılı itirazen şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir.

KARAR:

Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi.

İtirazen şikâyet dilekçesinde özetle, ihale dokümanı kapsamında sadece girdi cinslerinin belirlendiği, analiz girdileri ile miktarlarının ve tutarlarının belirtilmediği analiz formatının yer aldığı, ancak aşırı düşük teklif

açıklama isteme yazısı ekinde açıklama istenilen iş kalemlerinin her biri için analiz girdileri ile miktarlarının yer aldığı analiz formatlarının bulunduğu, bahse konu yazıda tekliflerinin Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45'inci maddesinde düzenlenen usule göre açıklanmasının istenildiği, söz konusu yazı ekinde verilen analiz formatlarının DSİ Barajlar ve Hes Dairesi Başkanlığınca her yıl yayımlanan birim fiyatlarla uyumlu ve birden fazla iş kalemini ihtiva eden paçal iş kalemlerine ilişkin olduğu, Tebliğ'in 45.1.4'üncü maddesinde yapılan açıklama gereğince paçal iş kalemlerine ilişkin analiz formatlarının ihale dokümanı kapsamında verilmesi gerektiği, aşırı düşük teklif açıklama isteme yazısı ekinde verilen paçal iş kalemlerine ilişkin analiz formatlarının ihale dokümanı kapsamında verilmemiş olması Tebliğ'in anılan düzenlemesine aykırı olduğundan açıklama isteme yazısı ekinde verilen analiz formatlarının ihalenin gelinen aşamasında ancak örnek mahiyetinde olabileceğini düşündükleri, bu nedenle Tebliğ'in 45.1.3'üncü maddesinin 1'inci fıkrasının (b) bendinde yapılan açıklama gereğince aşırı düşük teklif açıklamalarını ihale dokümanında verilen analiz formatını dikkate alarak hazırladıkları, ihale dokümanında yer alan analiz formatını dikkate alarak aşırı düşük teklif açıklama sunmalarının mevzuata aykırı olmadığı fakat aşırı düşük teklif açıklamalarının idarece değerlendirilmesi sırasında sundukları analizlerin açıklama isteme yazısı ekinde verilen analiz formatlarına uygun olmadığı gerekçesiyle uygun bulunmaması yönünde yapılacak bir değerlendirme nedeniyle kendilerinin hak kaybı ve zarara uğrama ihtimalinin bulunduğu, var olan bu ihtimalin giderilmesi gerektiği iddialarına yer verilmiştir.

Başvuru sahibinin iddialarının değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

Yapılan incelemede bahse konu iddiaların yer aldığı dilekçe ile başvuru sahibi tarafından 01.06.2017 tarihinde idareye şikâyet başvurusunda bulunulduğu, idarenin 06.06.2017 tarihli işlemi ile şikâyeti uygun bulmadığı, idarenin kararının

07.06.2017 tarihinde başvuru sahibine bildirildiği ve 15.06.2017 tarihinde Kurum kayıtlarına alınan dilekçesi ile başvuru sahibi tarafından itirazın şikâyet başvurusunda bulunulduğu, söz konusu şikâyet başvurusu üzerine alınan 06.07.2017 tarihli ve 2017/UY.II-1841 sayılı Kurul kararı ile “Yaklaşık maliyetin hesaplanmasına ilişkin olarak ihale işlem dosyasında yer alan belgeler arasındaki söz konusu iş kalemlerine ait analizlere bakıldığında açıklama istenilen iş kalemlerinin paçal iş kalemi olduğu anlaşılmıştır. Aktarılan Tebliğ açıklaması gereğince açıklama istenilen paçal iş kalemlerine ilişkin analiz formatlarının ihale dokümanı kapsamında istekli olabileceklere verilmesinin esas olduğu anlaşılmakta ise de ihale dokümanı kapsamında verilmesi gereken analiz formatlarının, başvuru sahibince tebellüğ edilen aşırı düşük teklif açıklama isteme yazısı ekinde verilmiş olduğu ve bahse konu analiz formatları dikkate alınarak aşırı düşük teklif açıklama yapılmasının mümkün olduğu, kaldı ki ihale dokümanı kapsamında açıklama istenilecek iş kalemlerine ait analiz formatı verilmesindeki maksadın teklifi sınır değerin altında kalan isteklilerin söz konusu iş kalemlerine ilişkin öngördükleri teklif bedelini açıklamaları sırasında kullanabilmelerini sağlamak olduğu dikkate alındığında paçal iş kalemlerine ilişkin analiz formatlarının ihale dokümanı kapsamında değil de açıklama isteme yazısı ekinde verilmiş olmasının sınır değerin altında teklif sunan isteklilerin aşırı düşük teklif açıklaması sunabilmesi açısından esasa etkili olmadığı ve açıklama istenilen paçal iş kalemlerine ait analiz formatlarının açıklama isteme yazısının ekinde verilmesi ile anılan Tebliğ açıklamalarındaki maksadın hasıl olduğu anlaşıldığından başvuru sahibinin iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varıldığı gerekçesiyle” itirazın şikâyet başvurusunun reddedildiği, başvuru sahibince anılan Kurul kararının iptali istemiyle açılan dava sonucunda Ankara 16. İdare Mahkemesi tarafından 27.11.2017 tarihli ve E: 2017/2509, K: 2017/3170 sayılı karar ile “davanın reddine” karar verildiği, anılan mahkeme kararı üzerine yapılan temyiz incelemesi sonucunda

Danıştay Onüçüncü Dairesinin 21.06.2018 tarihli ve E:2018/502, K:2018/2055 sayılı kararı ile "... Nitekim, 4734 sayılı Kanun'un 38. maddesinde, teklifi diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre aşırı düşük olan isteklilerden aşırı düşük teklif açıklamasının istenileceği belirtildikten sonra; maddenin son fıkrasında yer alan hüküm ile, konuya ilişkin detaylı düzenlemeleri yapma yetkisinin Kurum'a verildiği ve ihale komisyonlarının Kurum tarafından yapılacak bu düzenlemeleri esas alacakları kurala bağlanmıştır. Kamu ihale Kurumu tarafından yapılan konuya ilişkin düzenlemeler, ihale sürecine katılan bütün taraflar (ihaleyi gerçekleştiren idare, istekli ve istekli olabilecekler) bakımından bağlayıcı olup ihale süreçlerine ilişkin öngörülebilirliği ve ihale işlemlerindeki objektifliği sağlamaya hizmet etmektedir.

Bu kapsamda, anılan yetkiye dayalı olarak Kurum'ca hazırlanan Tebliğ'in 45.1.4. maddesinde, paçal ve özel iş kalemlerine ilişkin analiz girdileri ve miktarlarının gösterildiği analiz formatlarının ihale dokümanı kapsamında istekli olabileceklere verilmesinin öngörüldüğü; isteklilerin de tekliflerinin aşırı düşük olduğu tespit edilerek kendilerinden açıklama istenmesi durumunda, verilen bu formata göre açıklama yapması gerektiği, nihayet, idarece yapılacak değerlendirmelerde de söz konusu formatların esas alınması gerektiği; söz konusu düzenleme ile, paçal ve özel iş kalemlerine ilişkin aşırı düşük teklif açıklamalarında ihale sürecine katılan bütün taraflar açısından öngörülebilirliğin sağlandığı anlaşılmaktadır.

...

Aktarılan mevzuat hükümlerinin değerlendirilmesinden, paçal ve özel iş kalemlerinin yer aldığı ihalelerde, bu iş kalemlerinde bulunan analiz girdileri ve miktarlarının gösterildiği analiz formatlarının ihale dokümanı kapsamında İstekli olabileceklere verilmesi gerektiği, isteklilerin de tekliflerinin aşırı düşük olduğu tespit edilerek kendilerinden açıklama istenmesi durumunda, verilen bu formata göre açıklama yapması gerektiği anlaşılmakta olup; "davacı tarafından aşırı düşük teklif açıklamaları hakkında idarece bir değerlendirme yapılmasını beklemeden" yapılan bu yöndeki başvurunun, davalı idare

tarafından yukarıda aktarılan gerekçelerle reddedilmesinde hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

Öte yandan, istekli olabileceklere ihale dokümanı kapsamında herhangi bir analiz formatının verilmemesi ve ihale dokümanının da bu şekilde kesinleşmiş olması durumunda, teklifi sınır değerin altında kalan isteklilere gönderilen açıklama isteme yazılarında yeni analiz formatlarına yer verilerek, aşırı düşük teklif açıklamalarının verilen formata uygun olarak yapılmasının istenebileceği; ayrıca, ihale sürecinin devamında aşırı düşük teklif açıklamaları söz konusu formata (aşırı düşük teklif sorgusunda gönderilen format) uygun bulunmaması sebebiyle teklifi değerlendirme dışı bırakılan istekliler tarafından, ihale dokümanı kapsamında analiz formatı verilmediği iddiasıyla yapılan itirazın şikâyet başvurularının ise, geline bu aşamada değerlendirmeye alınamayacağı açıktır. ...”gerekçesiyle temyiz isteminin kabulü ile Ankara 16. İdare Mahkemesinin 27.11.2017 tarihli ve E:2017/2509, K:2017/3170 sayılı kararının bozulmasına, dava konusu işlemin iptaline karar verildiği görülmüştür.

Danıştay Onüçüncü Dairesinin aktarılan kararı gereğince (yukarıda yer verilen Danıştay kararının son paragrafından hareketle) Kurul tarafından alınan 08.08.2018 tarihli ve 2018/MK-282 sayılı karar ile “1-Kamu İhale Kurulunun 06.07.2017 tarihli ve 2017/UY.II-1841 sayılı kararının iptaline,

2- Danıştay Onüçüncü Dairesinin 21.06.2018 tarihli ve E:2018/502, K:2018/2055 sayılı kararında belirtilen gerekçeler doğrultusunda “Başvurunun reddine” karar verildiği görülmüştür.

Başvuru sahibi tarafından 08.08.2018 tarihli ve 2018/MK-282 sayılı Kurul kararının iptali ve yürütmenin durdurulması istemiyle dava açıldığı görülmüştür. Ankara 11. İdare Mahkemesi tarafından görülen dava neticesinde alınan 14.11.2018 tarihli ve E:2018/1971 sayılı karar ile “... Uyuşmazlıkta; İznik Barajı Yapımı ihalesine ilişkin olarak 44 adet ihale dokümanı satın alındığı, 10.04.2017 tarihinde

yapılan ihaleye aralarında davacı şirketin de olduğu 29 isteklinin katıldığı, ihale dokümanı kapsamında analiz formatının da yer aldığı, bu formatta sadece girdi cinslerinin belirlendiği analiz girdileri ile miktarlarının tutarlarının belirtilmediği, ihale dokümanına ilişkin bir itiraz olmadığı ve idare tarafından değişiklik mahiyetinde bir işlem tesis edilmediği böylelikle ihale dokümanı ve ekindeki analiz formatının kesinleştiği, dolayısı ile istekliler tarafından teklif verme aşamasında söz konusu analiz formatından da faydalanılabildiği buna karşın idare tarafından aşırı düşük teklif açıklama istemi ekinde isteklilere farklı analiz formatı gönderildiği bu durumun ihalede fiyat tekliflerini doküman ile birlikte verilen (Ek-Y.2)'de yer alan örneğe uyan analiz formatını referans alarak oluşturan istekliler ile aşırı düşük teklif açıklamasını doküman ile birlikte verilmeyen paçal iş kalemlerine ilişkin analiz formatı üzerinden yapan istekliler arasında eşitsizliğe yol açabilecek olmasına karşın ihale dokümanı ekindeki analiz formatına uygun olarak aşırı düşük fiyat açıklamasını yapan davacının açıklamasının salt aşırı düşük fiyat açıklama istemi yazısı ekindeki analiz formatına uygun olmadığı gerekçesiyle değerlendirmeye alınmadığı ve yukarıda yer verilen Danıştay Kararının gerekçesinin de öncelikli olarak davacının aşırı düşük fiyat açıklaması hakkında bir değerlendirme yapmasına matuf olduğu görülmektedir.

Bu durumda; Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.4. maddesi gereği hazırlanıp ihale dokümanı ekinde yer alan ve isteklilerin teklif aşamasına ihale dokümanı ile birlikte edildiği analiz formatına uygun aşırı düşük fiyat açıklamasının, salt sonradan aşırı düşük fiyat açıklama istemi ekinde düzenlenen analiz formatına uygun olmadığı gerekçesiyle reddedilmesinde ve davacı şirketin itirazın şikayet başvurusunun reddi yolundaki Kurul kararında açıkça hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle; hukuka aykırılığı açık olan dava konusu işlemin; uygulanması halinde telafisi güç zararlar doğabileceğinden 2577 Sayılı Kanunun 27.maddesi uyarınca

teminat alınmaksızın yürütülmesinin durdurulmasına" karar verildiği görülmüştür. Söz konusu mahkeme kararından sonra "yasama ve yürütme organları ile idarenin mahkeme kararlarına uymak zorunda olduğu, bu organlar ve idarenin mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyeceğinin" hükmüne bağlandığı Anayasa'nın 138'inci maddesinin dördüncü fıkrası gereğince Kurul tarafından "1- Kamu İhale Kurulunun 08.08.2018 tarihli ve 2018/MK-282 sayılı Kurul kararının iptaline,

2- Anılan Mahkeme kararında belirtilen gerekçeler doğrultusunda esasın yeniden incelenmesine geçilmesine" şeklinde karar verilen 09.01.2019 tarihli ve 2019/MK-6 sayılı karar gereğince başvuru sahibi istekli tarafından sunulan aşırı düşük teklif açıklamasının ihale dokümanında verilen analiz formatına göre de incelenmesine geçilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nu "Aşırı düşük teklifler" başlıklı 38'inci maddesinde "Madde 38- İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.

İhale komisyonu;

a) İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü, gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.

Kurum, ihale konusu işin türü, niteliği ve yaklaşık maliyeti

ile ihale edilme usulüne göre aşırı düşük tekliflerin tespiti, değerlendirilmesi ve ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi amacıyla sınır değerler ve sorgulama kriterleri belirlemeye, ihalenin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin sonuçlandırılabilmesine, ayrıca yaklaşık maliyeti 8 inci maddede öngörülen eşik değerlerin yarısına kadar olan hizmet alımları ile yapım işleri ihalelerinde sınır değer altında olan tekliflerin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin reddedilmesine ilişkin düzenlemeler yapmaya yetkilidir. İhale komisyonu bu maddenin uygulanmasında Kurum tarafından yapılan düzenlemeleri esas alır.” hükmü,

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği’nin “Sınır değer ve aşırı düşük teklifler” başlıklı 60’ıncı maddesinde “(1) İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra Kurum tarafından belirlenen yönteme göre sınır değeri hesaplar.

(2) Aşırı düşük teklif tespit ve değerlendirme işlemlerine ilişkin olarak, ihale ilanı ve dokümanında belirtilmek kaydıyla, üçüncü, dördüncü, beşinci ve altıncı fıkralardaki koşullar çerçevesinde aşağıdaki seçeneklerden bir tanesi kullanılır.

a) Sınır değer altında olan teklifler ihale komisyonunca aşırı düşük teklif olarak tespit edilir ve bu teklif sahiplerinden Kurum tarafından belirlenen kriterlere göre teklifte önemli olduğu tespit edilen bileşenler ile ilgili ayrıntılar yazılı olarak istenir. İhale komisyonu;

1) Yapım yönteminin ekonomik olması,

2) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,

3) Teklif edilen işin özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.

...

(3) Yaklaşık maliyeti Kanunun 8 inci maddesinde öngörülen eşik

değerin üçte birine eşit veya bu değer üzerinde olan ihalelerde, ikinci fıkranın (a) bendinin kullanılması zorunludur ..." hükmü yer almaktadır.

Aşırı düşük teklif açıklaması istenilmesinin öngörüldüğü yapım işleri ihalelerinde idarelerce dikkat edilmesi gereken usul ve esaslar ile teklif bedelinin aşırı düşük olduğu tespit edilen isteklilerin, yapacakları açıklamada uyacakları usul ve esaslara Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45'inci maddesinde yer verilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Sınır değer tespiti ve aşırı düşük teklifler" başlıklı 45'inci maddesinde "45.1.3. İsteklilerden teklifleri kapsamında analiz ve hesap cetveli sunmaları istenmeyecektir. Analizler ve hesap cetveli, Kanunun 38 inci maddesi uyarınca teklif fiyatı aşırı düşük olarak tespit edilen isteklilerin tekliflerinin önemli bileşenleri ile ilgili ayrıntıların belirlenmesi amacıyla, sadece aşırı düşük teklif sahibi isteklilerden istenecektir. Bu çerçevede; teklif fiyatının aşırı düşük olduğu tespit edilen istekliler tekliflerinde önemli olduğu tespit edilen bileşenlerine ilişkin olarak yapacakları açıklama kapsamında; ...

b) Teklif birim fiyatlı işlerde; açıklama istenen iş kalemlerinin birim fiyatlarına ilişkin olarak ihale dokümanında verilen analiz formatına uygun analizleri ... sunacaklardır. Sorgulamaya konu edilmeyen iş kalemleri/grupları için analiz sunulması istenmeyecektir.

...

45.1.4. İdare tarafından ihale dokümanı kapsamında;

a) Teklif birim fiyatlı işlerde; her bir iş kaleminin yapım şartlarına, tarif ve içeriğine göre analizde yer almasını istediği "malzeme, işçilik, makine ve diğerleri (varsa; nakliyeler, inşaat yerindeki yükleme, boşaltma, yatay ve düşey taşımalar, zamlar vb.)" sadece girdi cinslerinin belirlendiği, analiz girdileri ile miktarlarının ve tutarlarının belirtilmediği,

...

(Ek-Y.2)'de yer alan örneğe uygun analiz formatının isteklilere verilmesi, isteklilerin de tekliflerinin aşırı düşük olarak tespit edilerek kendilerinden açıklama istenmesi durumunda, yapacakları açıklamada sunacakları analizlerin verilen bu formata uygun olması gerekmektedir.

İdare tarafından bütün iş kalemleri/iş grupları için tek bir analiz formatı düzenlenebileceği gibi, iş kalemleri/iş gruplarının yapım şartlarına göre birden fazla analiz formatı da düzenlenebilir. Ancak bu durumda, idare ihale dokümanında hangi analiz formatının hangi iş kalemleri/iş grupları için kullanılacağını belirtmek zorundadır.

Kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış birim fiyatlar ile uyumlu olmayan iş kalemleri (özel iş kalemleri) ile idarelerce tasarlanan ve birden fazla iş kalemini ihtiva eden iş kalemleri (paçal iş kalemi) için bu iş kalemlerinde bulunan analiz girdileri ve miktarlarının gösterildiği analiz formatlarının, ihale dokümanı kapsamında istekli olabileceklere verilmesi gerekmektedir. Ancak idarece niteliği gereği analiz formatı hazırlanamayan iş kalemlerine ilişkin isteklilerin açıklamaları kapsamında analiz sunmalarına gerek olmayıp, anılan iş kalemlerine ilişkin açıklamalar 45.1.13 maddesi uyarınca yapılabilir.

45.1.5. İsteklilerin iş kalemleri/iş grupları için kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış cari yıl birim fiyatları veya bu fiyatlardan daha yüksek fiyatları teklif etmeleri ve söz konusu iş kalemleri/grupları için; hangi kamu kurum ve kuruluşunun birim fiyatını kullandıklarını, birim fiyat poz numarasını da yazmak suretiyle liste halinde belirterek açıklamaları kapsamında sunmaları durumunda analiz düzenlemeleri zorunlu değildir. Bu kapsamda; isteklilerin, kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış “kar ve genel gider içermeyen birim fiyatların” üzerine, kendi belirledikleri “kar ve genel gideri” ilave ederek birim fiyatlarını oluşturmaları durumunda da; hangi kamu kurum ve kuruluşunun “kar ve genel gider hariç birim fiyatını” kullandıklarını ve kendi belirledikleri “kar ve genel gider” tutarını yazmak suretiyle liste halinde belirterek açıklamaları kapsamında sunmaları

halinde de, söz konusu iş kalemleri/iş grupları için analiz düzenlemeleri zorunlu değildir. Bu kapsamda isteklilerin analiz düzenlemeleri zorunlu olmayan söz konusu iş kalemleri/grupları için 45.1.13 maddesinde belirtilen belgeleri sunmalarına da gerek bulunmamaktadır.

...

İş kalemleri/grupları için, kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış birim fiyatlar esas alınarak teklif sunulmuş olmakla birlikte; yukarıda belirtildiği şekliyle liste halinde belirtilmemesi durumunda, söz konusu iş kalemleri/grupları için analiz sunulması zorunludur.

İlan veya davet tarihinde cari yıl birim fiyatın yayımlanmamış olması durumunda, istekli tarafından önceki yılın yayımlanmış birim fiyatları kullanılabilir.

45.1.6. Analizler ile yardımcı ve/veya alt analizlerde, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından belirlenerek yayımlanmış rayiçleri kullanan ve söz konusu rayiçleri poz numaralarını da belirtmek suretiyle liste halinde sunan isteklilerin, söz konusu rayiçlere ilişkin olarak 45.1.13 maddesinde belirtilen belgeleri sunmalarına gerek bulunmamaktadır.

45.1.7. İstekliler tarafından, inşaat iş kalemleri/iş grupları dışında yer alan sıhhi tesisat, kalorifer tesisatı, müşterek tesisat, havalandırma, brülör, asansör, elektrik tesisatı vb. iş kalemleri/iş gruplarına ait analiz sunulması yerine bu iş kalemi/iş gruplarına ait malzeme ve montaj bedelini ayrı ayrı gösterecek şekilde açıklama yapılması kabul edilecektir.

45.1.8. Aşırı düşük teklifine ilişkin olarak yaptığı açıklamada sunduğu analizler, ihale dokümanı kapsamındaki analiz formatına, birim fiyat tariflerine, idarece tanımlanan yapım şartlarına veya teknik şartnameye uygun olmayan, analiz fiyat tutarları teklif fiyatların üzerinde olan isteklilere ait teklifler reddedilecektir. Analizler üzerinde yapılan incelemede; çarpım ve toplamlarda hesaplama hatası bulunması durumunda, analiz girdilerine ait fiyatlar esas alınarak, hesaplama hatası ihale komisyonu tarafından re'sen düzeltilir. Bu şekilde düzeltilmiş analiz fiyatı, teklif fiyatın üzerinde

olan isteklilerin teklifleri reddedilir.

45.1.9. İş kalemleri/gruplarına ait analizler ile yardımcı ve/veya alt analizlerde yer alan işçilik fiyatları ihale tarihinde yürürlükte olan saatlik asgari ücretin altında olamaz.

45.1.10. İhale komisyonu, sınır değerin altındaki tekliflerin önemli bileşenlerini;

a) Yapım yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve yapım işinin yerine getirilmesinde kullanılacak avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen yapım işinin özgünlüğü,

gibi hususlarda istekliler tarafından yapılan yazılı açıklamaları da dikkate almak suretiyle değerlendirir ve ihaleyi sonuçlandırır.

45.1.11. Yapım yönteminin ekonomik olması hususunda bir açıklamada bulunulması durumunda; kullanılan yapım yöntemi ve teknolojisinin sağlayacağı maliyet avantajının açıklanması gereklidir.

45.1.12. Seçilen teknik çözümler, yapım işinin yerine getirilmesinde kullanılacak avantajlı koşullar veya yapım işinin özgünlüğü hususunda bir açıklamada bulunulması durumunda; belirtilen çözüm, avantajlı koşul ve özgünlük sayesinde elde edilen maliyet avantajı açıklanmalıdır.

45.1.13. Teklifi aşırı düşük bulunan isteklilerin, tekliflerinde önemli olduğu tespit edilen bileşenler ile ilgili olarak 4734 sayılı Kanunun 38 inci maddesi uyarınca yapacakları açıklamada, sorgulamaya konu iş kalemlerine/gruplarına ilişkin analizler ile bu analizlere dayanak teşkil eden bilgi ve belgeleri sunmaları gerekmektedir.

İsteklilerin analizlerine dayanak teşkil eden bilgi ve belgeler;

a. Üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifleri,

b. Çimento ve demir ürünleri için ilan edilmiş üretici fiyat tarifeleri,

c. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından sunulan mal ve hizmetlere ilişkin ilan edilmiş fiyat tarifeleri veya

bunlardan alınmış fiyat teklifleri,
ç. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından ilgili mal veya hizmetlere ilişkin ilan edilen asgari fiyatlar,
d. Ürettiği, aldığı veya sattığı mallara ilişkin maliyet/satış tutarı tespit tutanakları,
e. Stokta bulunan mallara ilişkin stok tespit tutanakları,
f. İdarece istenmesi durumunda yardımcı analizler v.b. dir.
İstekliler tekliflerine ilişkin olarak yukarıda sayılan belgelerden kendileri için uygun olanları açıklamaları kapsamında sunacaklardır.

Yukarıda sayılan bilgi ve belgelerden herhangi biri ile açıklama yapılmasının fiilen mümkün olmadığının anlaşıldığı durumlarda, istekliler tarafından gerekçesi belirtilmek suretiyle ilgili mevzuatına göre son 12 ay içinde düzenlenen açıklamaya elverişli diğer bilgi ve belgeler kullanılarak da açıklama yapılabilir (Örnek: Yurt dışından ithal edilen mallara ilişkin olarak gümrük giriş beyannamesi kullanılarak açıklama yapılabilir). Yüklenicinin dışında üçüncü kişilerce inşaat mahalli dışında imal edilen ve esaslı başka bir işçilik veya malzeme katkısı yapılmaksızın yapıya monte edilen iş kalemlerinin üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifleri ile açıklanması durumunda, bu iş kalemlerine ilişkin analiz sunulması zorunlu değildir. Ayrıca, istekliler tarafından teklif kapsamındaki harita, kadastro ve proje işlerine ilişkin yapılacak açıklamalarda üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin sunulması yeterlidir.

45.1.13.1. Teklifi oluşturan maliyet bileşenlerine ilişkin üçüncü kişilerden fiyat teklifi alınması durumunda, öncelikli olarak fiyat teklifini veren kişiyle tam tasdik sözleşmesi yapan veya beyannamelerini imzalamaya yetkili olan meslek mensubu tarafından ilgisine göre teklife konu mal veya hizmet için maliyet tespit tutanağı (Ek-0.5) veya satış tutarı tespit tutanağı (Ek-0.6) düzenlenecektir. Tutanaklar fiyat teklifinin dayanağı olarak düzenlenecek olup, meslek mensubu tarafından muhafaza edilecek ve fiyat teklifinin ekinde idareye verilmeyecektir. Ancak idare veya Kurum tarafından gerekli görülmesi halinde bu tutanaklar meslek mensubundan

istenebilecektir.

Maliyet tespit tutanağı dayanak alınarak fiyat teklifi sunulabilmesi için, fiyat teklifinin mamul/mala ilişkin olması halinde mamul/malın birim fiyatının, tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim maliyetin altında olmaması; fiyat teklifinin hizmete ilişkin olması halinde ise bu hizmetin birim fiyatının, tutanakta tespit edilen toplam birim maliyetin altında olmaması, bu tespitin (Ek-0.5) formunda yapılması, fiyat teklifi üzerine meslek mensubu tarafından "Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımda düzenlenerek onaylanan (.../.../...) tarih ve (...) sayılı maliyet tespit tutanağındaki ortalama/toplam birim maliyet tutarının altında olmadığını beyan ederim." ibaresinin yazılarak imzalanması ve iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelenmesi/mühürlenmesi gerekmektedir.

Satış tutarı tespit tutanağı dayanak alınarak fiyat teklifi sunulabilmesi için teklif edilen birim fiyatın, ilgili tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmaması, bu tespitin (Ek-0.6) formunda yapılması, fiyat teklifi üzerine meslek mensubu tarafından "Bu fiyat teklifindeki birim fiyatın, mükellefin yasal defter ve belgelerine göre tarafımda düzenlenerek onaylanan (.../.../...) tarih ve (...) sayılı satış tutarı tespit tutanağındaki ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmadığını beyan ederim." ibaresinin yazılarak imzalanması ve iletişim bilgileri de belirtilmek suretiyle kaşelenmesi/mühürlenmesi gerekmektedir.

Üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerinin teklife konu alanda faaliyet gösterenlerden alınması gerekmekte olup, bu belgelerin ihale tarihinden önce düzenlenmiş olması zorunlu değildir.

Kaşeleme işlemi 8.4 üncü maddede belirtilen özel kaşe kullanılmak suretiyle yapılabileceği gibi, bu kaşe dışında meslek mensubuna ilişkin bilgileri içeren kaşe kullanılmak suretiyle de yapılabilir.

45.1.13.3. İsteklinin teklifine konu çimento veya demir

ürünlerine ilişkin açıklamalarında çimento veya demir ürünleri üreticisinin ilan edilmiş fiyat tarifelerini kullanması halinde, sadece ilan/davet ile ihale tarihi arasında (ihale tarihi hariç) geçerli olan bir tarifeyi gösterir belgeyi sunması yeterlidir.

45.1.13.4. İsteklinin, kamu kurum ve kuruluşları tarafından sunulan mal ve hizmetlere ilişkin ilan edilen fiyat tarifelerinde belirtilen fiyatları kullanması halinde, sadece ilan/davet ile ihale tarihi arasında (ihale tarihi hariç) geçerli olan bir tarifeyi gösterir belgeyi sunması yeterlidir. (Örnek: Orman Genel Müdürlüğüne bağlı işletmeler tarafından satılan ürünlere ilişkin ilan edilmiş fiyatlar vb.)

45.1.13.4.1. İsteklinin, kamu kurum ve kuruluşları tarafından sunulan mal ve hizmetlere ilişkin fiyat tekliflerini kullanması halinde, sadece ilan/davet ile ihale tarihi arasında (ihale tarihi hariç) düzenlenmiş fiyat teklifini sunması yeterlidir. (Örnek: Karayolları Genel Müdürlüğü, İl Özel İdareleri, Belediyeler vb.nin sattıkları kum, çakıl, kırmataş vb. mallara ilişkin verdikleri fiyat teklifleri.)

45.1.13.5 İstekli tarafından açıklaması yapılacak girdinin fiyatı, kamu kurum ve kuruluşlarınca ilan edilen ilgili mala ilişkin asgari fiyatlara uygun olması halinde, sadece ilan/davet ile ihale tarihi arasında (ihale tarihi hariç) geçerli olan asgari fiyatın belgelendirilmesi suretiyle açıklama yapılması yeterlidir.

45.1.13.6. Teklifi oluşturan maliyet bileşenlerine ilişkin olarak isteklinin kendi ürettiği, aldığı veya sattığı mallara ait fiyatların kullanılması durumunda, istekliyle tam tasdik sözleşmesi yapan veya beyannamelerini imzalamaya yetkili olan meslek mensubu tarafından ilgisine göre teklife konu olan mal için düzenlenen maliyet/satış tutarı tespit tutanağı (EK.0.7) ile açıklama yapılabilir.

Maliyetler dayanak alınarak yapılan açıklamanın geçerli olabilmesi için teklif edilen birim fiyatın, ilgili tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim maliyetin altında olmaması ve isteklinin son veya bir önceki geçici vergi beyanname döneminde ihale konusu işte kullanılmasını öngördüğü

mal miktarının en az yarısı kadar alım yapmış olması gerekir. Satışlar dayanak alınarak yapılan açıklamaların geçerli olabilmesi için teklif edilen birim fiyatın, ilgili tutanakta tespit edilen ağırlıklı ortalama birim satış tutarının % 80'inin altında olmaması ve malın ticaretinin isteklinin faaliyet alanında olması gerekir.

İsteklinin son veya bir önceki geçici vergi beyanname döneminde 4734 sayılı Kanun kapsamındaki idarelere açıklama konusu mala ilişkin satış yapmış ve satılan malın idarece kabul edilmiş olması durumunda, maliyet/satış tutarı tespit tutanağı sunmasına gerek bulunmayıp, sadece söz konusu satışa ilişkin fatura örnekleri veya bu örneklerin noter, SM, YMM, SMMM ya da vergi dairesince onaylı suretleri ile de belgelendirme yapılabilecektir.

Kaşeleme işlemi 8.4 üncü maddede belirtilen özel kaşe kullanılmak suretiyle yapılabileceği gibi, bu kaşe dışında meslek mensubuna ilişkin bilgileri içeren kaşe kullanılmak suretiyle de yapılabilir.

45.1.13.7. İstekliler tarafından yapılan açıklamada; malın ihale tarihi itibarıyla stoklarda bulunduğu belirtilmesi durumunda, stokta bulunan mala ilişkin "stok tespit tutanağı"nın (Ek-0.8) sunulması zorunludur. Stok tespit tutanağında ilgili malın ağırlıklı ortalama birim maliyeti gösterilecektir. İsteklilerce teklif edilen tutara ilişkin birim fiyatlar, stok tespit tutanağındaki ağırlıklı ortalama birim maliyetin altında olamaz. Ayrıca stoklarda olduğu belirtilen söz konusu malın miktarının, ihale konusu işte kullanılacağı belirtilen miktardan az olması halinde eksik kalan miktar için bu Tebliğdeki diğer açıklama yöntemlerine uygun olarak açıklama yapılması gereklidir.

45.1.13.8. İsteklinin ortağı olduğu tüzel kişiye ait işletmeden mal çekmesi veya satın alması durumunda söz konusu malın emsal bedeli ile değerlendirilmesi gereklidir. Emsal bedelinin tespitinde Vergi Usul Kanununun ilgili hükümleri esas alınır. Bu durumda, Vergi Usul Kanununa göre hesaplanan emsal bedeli gösteren ve istekliyle tam tasdik sözleşmesi yapan veya beyannamelerini imzalamaya yetkili olan meslek

mensubu tarafından hazırlanarak imzalanan ve kaşelenen beyanın verilmesi yeterlidir.

Kaşeleme işlemi bu Tebliğin 8.4 maddesinde belirtilen özel kaşe kullanılmak suretiyle yapılabileceği gibi, bu kaşe dışında meslek mensubuna ilişkin bilgileri içeren kaşe kullanılmak suretiyle de yapılabilir.

45.1.13.9. İstekliler tarafından aşırı düşük teklif sorgulaması kapsamındaki mallara ilişkin olarak stok tespit tutanağı veya üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifi yerine sadece alış faturası ile açıklamada bulunulması geçerli bir açıklama olarak kabul edilmeyecektir.

45.1.13.10. Meslek mensubu; üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifi üzerindeki beyanın ve emsal bedel beyanı ile Ek-0.5, Ek-0.6, Ek-0.7 ve Ek-0.8 numaralı tutanaklardaki bilgilerin doğruluğundan sorumludur. Meslek mensubu ibaresinden Yeminli Mali Müşavirler veya Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler anlaşılır.

45.1.13.11. Ek-0.5, Ek-0.6, Ek-0.7 ve Ek-0.8 numaralı tutanakların son veya bir önceki geçici vergi beyanname dönemine ilişkin olarak düzenlenmesi zorunludur. Son veya bir önceki geçici vergi beyanname döneminin tespitinde; 4734 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (a), (d) ve (e) bentlerine göre pazarlık usulü ile yapılan ihalelerde ilk yazılı fiyat tekliflerinin alındığı tarih, diğer ihale usulleri ile yapılan ihalelerde ise ihale tarihi esas alınır.

Örneğin; 11.1.2014 tarihinde açık ihale usulü ile yapılan ihalede son geçici vergi beyanname dönemi "Ekim-Kasım-Aralık 2013", 15.7.2014 tarihinde açık ihale usulü ile yapılan ihalede son geçici vergi beyanname dönemi "Nisan-Mayıs-Haziran 2014" tür.

45.1.13.13. İşletme hesabına göre defter tutuluyor olması durumunda; yukarıda belirtilen tutanaklar, işletme hesabı defteri ve işletme hesap özeti kayıtlarına göre düzenlenecektir.

45.1.13.14. İstekliler tarafından akaryakıt girdisine ilişkin olarak EPDK tarafından il bazında günlük yayımlanan akaryakıt fiyatlarının % 90'ının altında sunulan açıklamalar geçerli

kabul edilmeyecektir.

45.1.14. Aşırı düşük teklif sorgulaması sonucunda; (45.1.3 – 45.1.13) maddelerine uygun açıklamada bulunmayan, açıklamaları idarece tanımlanan yapım şartlarına uymayan veya teknik şartnameye aykırı hususlar içeren isteklilerin teklifleri gerekçeleri belirtilmek suretiyle reddedilecektir.

45.1.16. Aşırı düşük teklifine ilişkin olarak istenen sürede açıklama yapmasına rağmen teklifi reddedilen isteklilerin açıklamalarının yeterli görülmemesi nedenlerinin, sadece ilgili madde numaralarına atıf yapılmakla yetinilmeyerek hangi düzenlemeye aykırılık bulunduğu da belirtilmek suretiyle kesinleşen ihale kararının bildirilmesi zorunludur.” açıklaması yer almaktadır.

Yukarıda aktarılan mevzuat hükümleri ve Tebliğ açıklamalarından teklifi aşırı düşük teklif olarak belirlenen isteklilerin tekliflerinin reddedilmeden önce idarece tekliflerinin açıklanmasının isteneceği, teklifi aşırı düşük bulunan isteklilerin, tekliflerinde önemli olduğu idarece tespit edilen bileşenler ile ilgili olarak 4734 sayılı Kanun’un 38’inci maddesi uyarınca yapacakları açıklamada, sorgulamaya konu iş kalemlerine/gruplarına ilişkin analizler ile bu analizlere dayanak teşkil eden bilgi ve belgeleri sunmaları gerektiği, isteklilerin analizlerine dayanak teşkil eden bilgi ve belgelerin ise Tebliğ’in 45.1.13’üncü maddesinde sayıldığı ve aşırı düşük teklif açıklama kapsamında sunulan analizlerin idarece verilen analiz formatına uygun olması gerektiği, isteklilerce sunulan açıklamalara yönelik değerlendirilmenin idarelerce yapılacağı anlaşılmıştır.

Tebliğ düzenlemelerinde aşağıda sayılan hallerde aşırı düşük teklif açıklama kapsamında analiz sunulmasının zorunlu olmadığı kural olarak düzenlenmiştir. Bu çerçevede,

1- Kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış cari yıl birim fiyatları veya bu fiyatlardan daha yüksek fiyatların teklif edilmesi ve açıklama kapsamında söz konusu iş kalemleri/grupları için; hangi kamu kurum ve kuruluşunun birim

fiyatının kullanıldığı ve birim fiyat poz numarasını da yazmak suretiyle liste halinde belirtilmesi halinde,

2- İdarece niteliği gereği analiz formatı hazırlanamayan iş kalemlerine ilişkin tekliflerin açıklanması halinde,

3- İnşaat iş kalemleri/iş grupları dışında yer alan sıhhi tesisat, kalorifer tesisatı, müşterek tesisat, havalandırma, brülör, asansör, elektrik tesisatı vb. iş kalemleri/iş gruplarına ait analiz sunulması yerine bu iş kalemi/iş gruplarına ait malzeme ve montaj bedelini ayrı ayrı gösterecek şekilde açıklama yapılması halinde,

4- Üçüncü kişilerce inşaat mahalli dışında imal edilen ve esaslı başka bir işçilik veya malzeme katkısı yapılmaksızın yapıya monte edilen iş kalemlerinin üçüncü kişilerden alınan fiyat teklifleri ile açıklanması halinde analiz sunulması zorunluluğu bulunmamaktadır.

Ayrıca aşağıda sayılan hallerde analizlere dayanak teşkil eden Tebliğ'in 45.1.13 maddesinde belirtilen bilgi ve belgelerin sunulmasına gerek bulunmadığı kural olarak düzenlenmiştir. Bu çerçevede,

1- İsteklilerce analiz sunulmasına gerek olmayan haller içerisinde sayılan yukarıdaki 1'inci maddedeki (iş kalemlerinin kamu kurum ve kuruluşlarının birim fiyatları ile açıklanması hali) şekilde açıklama yapılması durumunda sözü edilen iş kalemleri/grupları için,

2- Analizler ile yardımcı ve/veya alt analizlerde, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından belirlenerek yayımlanmış rayiçleri kullanan ve söz konusu rayiçleri poz numaralarını da belirtmek suretiyle liste halinde sunan isteklilerin, bu rayiçlere ilişkin Tebliğ'in 45.1.13 maddesinde belirtilen bilgi ve belgeleri sunması zorunluluğu bulunmamaktadır.

Öte yandan sunulan aşırı düşük teklif açıklamalarında, sunulan analizlerle birlikte yapım yönteminin ekonomik olması, seçilen

teknik çözümler ve yapım işinin yerine getirilmesinde kullanılacak avantajlı koşullar ve teklif edilen yapım işinin özgünlüğü gibi hususların yazılı olarak açıklanması gerektiği, ayrıca Tebliğ'in 45.1.1 ve 45.1.12'nci maddelerinde yer alan düzenlemeler gereğince bu hususların isteklinin teklifini oluşturmada sağlayacağı maliyet avantajının da açıklanması gerektiği, yapılan aşırı düşük teklif açıklamalarının değerlendirilmesinde yapılacak yazılı açıklamaların da ihale komisyonunca dikkate alınması gerektiği anlaşılmıştır.

Başvuruya konu ihaleye ait İdari Şartname'nin "Sınır değer" başlıklı 33'üncü maddesinde "33.1. İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra Kurum tarafından belirlenen yönteme göre sınır değeri hesaplar.

33.2. Teklifi sınır değerın altında kalan isteklilerden Kanunun 38 inci maddesine göre açıklama istenecektir. Bu kapsamda; ihale komisyonu sınır değerin altında kalan teklifleri aşırı düşük teklif olarak tespit eder ve bu teklif sahiplerinden Kurum tarafından belirlenen kriterlere göre teklifte önemli olduğunu tespit ettiğı bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister. İhale komisyonu;

a) Yapım yönteminin ekonomik olması,
b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,
c) Teklif edilen işin özgünlüğü,
gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifi reddedilir. İhale komisyonunca reddedilmeyen teklifler, geçerli teklif olarak belirlenir. İhale üzerinde bırakılan isteklinin teklifinin sınır değerin altında olması durumunda kesin teminat 40.2 maddesinde yer alan hüküm uyarınca hesaplanan tutar üzerinden alınır." düzenlemesi yer almaktadır.

Yapılan incelemede ihale dokümanı kapsamında verilen analiz formatının aşağıda yer verildiğı şekilde olduğu görülmüş olup

başka bir analiz formatının bulunmadığı anlaşılmıştır.

İhale kayıt no: 2017/68539

İşin adı: İznik Barajı

Poz No

..... Analizin adı:

..... Ölçü Birimi

Poz No: GİRDİLER Ölçü Birimi Miktarı Birim Fiyatı Tutarı Bölüm toplamı

Malzeme

(Bu poz tarifinde yazılı birim fiyata dahil malzemeler burada belirtilecektir.)

Makine ekipman*

(Bu poz tarifinde yazılı birim fiyata dahil tüm makine ve ekipman tüm girdiler dahil olarak burada belirtilecektir.)

İşçilik

(Bu poz tarifinde yazılı birim fiyata dahil işçilikler burada belirtilecektir.)

Diğerleri

Nakliye*

(Bu poz tarifinde yazılı birim fiyata dahil nakliye bedelleri tüm girdiler dahil olarak burada belirtilecektir.)

Ara toplam

Yüklenici karı ve genel giderler

Genel Toplam

Özet

Malzeme

Mak.Ekipman İşçilik

Diğerleri

%

Not:

Yukarıdaki girdilerden poz tarifinde olmayanlar boş bırakılacaktır.

* Makine ekipmana ait girdiler (amortisman, akaryakıt,

işçilik vs.) yardımcı analizlerde belirtilecektir.

**** Nakliye bedellerine ait girdiler yardımcı analizlerde belirtilecektir.**

Malzemenin temini ve montajını içeren iş kalemleri sadece malzeme ve montaj bedelini gösterecek şekilde olacaktır.

Şikayete konu ihaleye 29 isteklinin katıldığı, 13 isteklinin vermiş olduğu teklifin idarece hesaplanan sınır değer altında olduğunun tespit edildiği, teklifi aşırı düşük teklif olarak belirlenen isteklilerden EKAP üzerinden tebliğ edildiği anlaşılan yazılarla idarece aşırı düşük teklif açıklaması istenildiği, başvuru sahibinin aralarında bulunduğu 3 istekli tarafından aşırı düşük teklif açıklaması sunulduğu, sunulan aşırı düşük teklif açıklamalarının uygun bulunmayarak bu 3 isteklinin teklifinin reddedildiği, ihalenin yapılan puanlama sonucunda en yüksek puanı alan Yöntaş İnş. San. ve Tic. A.Ş.-İsmail Çelik İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti. İş Ortaklığı üzerinde bırakıldığı, Yüksel İnş. A.Ş.-Durmaz İnş. Taah. Tic. Ltd. Şti. İş Ortaklığının ise ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi olarak belirlendiği anlaşılmıştır.

Yapılan incelemede ihale komisyonu kararından 22.05.2017 tarihinde EKAP üzerinden tebliğ edildiği anlaşılan aşırı düşük teklif açıklama yazısıyla teklifi sınır değer altında olduğu tespit edilen isteklilerden aşırı düşük teklif açıklamalarının istenildiği, yazı ekinde İB-01, İB-03, İB-09, İB-14, İB-27, İB-29, İB-30, İB-35 poz no'lu iş kalemlerine ait analiz girdileri ile bu girdilere ilişkin birim ve miktarların bulunduğu analiz formatlarının ve açıklama istenilmeyen analiz girdileri listesinin yer verildiği, başvuru sahibinin açıklama yazısı ekinde verilen analiz formatlarına uygun olmasa da ihale dokümanında verilen analiz formatına uygun olduğunu iddia ettiği analiz formatları ile aşırı düşük teklif açıklamasının idareye sunulduğu, başvuru sahibi isteklinin aşırı düşük teklif açıklamasının "iş kalemlerine ilişkin açıklamalarının aşırı düşük teklif açıklama isteme yazısı ekinde verilen analiz formatlarına uygun olmadığı

Açıklama isteme yazısı ekinde verilen analiz formatlarından bağımsız olarak başvuru sahibinin açıklamalarının kendi tarafından oluşturulan format üzerinden incelenecek olması halinde ise ilk olarak istekli tarafından sunulan analizlerde yer alan girdiler ve girdilere ait miktarlarının nasıl tespit edildiğinin bilgi ve belgelere dayanarak açıklanması gerektiğinden bahisle;

İB-01 poz no'lu iş kaleminde yer alan malzeme girdisini açıklamak için kullanılan YFA-026 poz no'lu yardımcı analizin isteklinin kendisi tarafından oluşturulduğunun anlaşıldığı, bu analizde yer alan girdilerin tespitine ve malzeme girdisi miktarının tespitine ilişkin olarak açıklama kapsamında herhangi bir hesaplama, bilgi veya belge sunulmadığı,

Aynı iş kalemi içerisinde yer alan makine ve ekipman girdisinin açıklanmasında çalıştırılacağı belirtilen makine ve ekipmanın çalışma saatlerine ilişkin miktarların tespitine ilişkin olarak açıklama kapsamında herhangi bir hesaplama, bilgi veya belge sunulmadığı,

Aynı iş kalemi içerisinde yer alan nakliye girdisine ilişkin olarak yapılan açıklamada iş kaleminin birim fiyat tarifinde iş kalemi bünyesinde farklı malzemelerin kazısının yapılacağı, kazı sonucunda çıkan malzemenin türü ve niteliğine göre sınıflandırılmak suretiyle taşınacağına dair bir açıklama yapılmadığı dolayısıyla yapılan açıklamanın iş kaleminin birim fiyat tarifine uygun olmadığı

İB-01 poz no'lu iş kalemi için istekli tarafından yapılan açıklamanın uygun olmadığına yönelik yukarıda yapılan tespitlerin İB-03, İB-09, İB-14, İB-29, İB-30 poz no'lu iş kalemleri için de geçerli olduğu" gerekçesiyle idarece mevzuata uygun bulunmadığı ve yeterli görülmediği anlaşılmıştır.

İhale dokümanında verilen analiz formatı incelendiğinde analiz formatında girdi cinslerinin belirtildiği, girdi ve girdi

miktarlarının belirtilmediği, girdi cinslerinin altında paragraf içerisinde iş kalemine ait birim fiyat tarifinde yer alan girdilerin ilgili girdi cinsi başlığı altında yer verilmesi gerektiğinin belirtildiği, analiz formatının dip notunda ise iş kalemine ait birim fiyat tarifinde yer verilmeyen girdi cinsinin boş bırakılması gerektiğinin belirtildiği, makine ekipman girdi cinsi başlığı altında yer verilecek girdiler ile nakliye bedeline ilişkin girdilerin yardımcı analizlerde belirtilmesi gerektiğinin ve malzeme temini ve montajını içeren iş kalemlerinin sadece malzeme ve montaj bedelini gösterecek şekilde açıklanması gerektiğinin ifade edildiği görölmüşür.

Başvuru sahibi istekli tarafından yapılan aşırı düşük teklif açıklaması incelendiğinde; aşırı düşük teklif açıklamasının nasıl hazırlandığı, açıklamanın nelerden oluştuğu hususlarına yer verilen bir açıklama üst yazısının ve bu yazı ekinde açıklama istenilen iş kalemlerine ait analizlerin, yardımcı fiyat analizlerinin, analizlerde kullanılan rayiçlere ilişkin listenin, akaryakıt bayi fiyat raporunun, EPDK'nın 03.11.2014 tarihli ve 5291 sayılı kararının ve Asgari Ücret Tespit Komisyonun 29.12.2016 tarih ve 2016/1 sayılı kararının ihale dokümanı satın alma belgesi, ihale dokümanı eki analiz formatı ve idarenin 22.05.2017 tarihli ve 1591 sayılı yazısının bulunduğu görölmüşür.

Açıklama üst yazısında,

Giriş başlıklı bölümünde özetle ihale dokümanı üzerinde yapılan hazırlıktan sonra iş yerine gidilerek yapılan inceleme neticesinde elde edilen gözlem ve sonuçlar ile tereddüt üzerine idareye sorulan hususlarda idarenin EKAP üzerinden verdiği cevaplar dikkate alınarak analizleri hazırlamış oldukları,

Açıklamalar başlıklı bölümünde açıklama istenilen iş kalemleri için ihale dokümanı kapsamında verilen analiz formatına uygun olarak birim fiyat analizlerinin oluşturulduğu, söz konusu

analiz formatı dipnotuna uygun olarak yardımcı fiyat analizlerinin (YFA) oluşturulduğu, birim fiyat analizleri ile yardımcı fiyat analizlerinde kullanılan rayiçlere ilişkin listenin ekte sunulduğu, ihale ilan tarihinde (15.02.2017) Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 2017 yılı birim fiyatları ve rayiçlerinin yayımlanmamış olması nedeniyle 2016 yılına ait birim fiyat ve rayiçlerinin kullanıldığı, analizlerde yer alan mazot (motorin) birim fiyatının 17.02.2017 tarihinde Bursa ili için EPDK'nın internet sitesinde yayımlanan motorin fiyatlarının esas alındığının, analiz formatına uygun olması için EPDK tarafından yayımlanan akaryakıt fiyatı biriminin TL/lt'den, TL/kg'ye çevrildiği, analizlerde yer alan işçilik birim fiyatları için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından 2016 yılında yayımlanan saatlik işçilik rayiçlerinin, asgari ücret tespit komisyonunun 2017 yılı için belirlenmiş olan günlük asgari ücretin ortalama günlük çalışma saati olan 7,5 saate bölünmesi sonucu bulunan 7,90'dan az olması ve Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.9'uncu maddesinde analizlerde yer alan bazı saatlik işçilik ücretlerinin ihale tarihinde yürürlükte olan saatlik asgari ücretten az olmaması gerektiği düzenlenmiş olması sebebiyle soğuk demirci usta yardımcısı, yağcı, düz işçi, erbap işçi ve çırak olmak üzere 5 adet işçilik girdisi birim fiyatı için 2017 yılı saatlik asgari ücreti olan 7,90 TL'nin dikkate alındığı şeklinde bir bilgilendirme yapıldığı,

Ayrıca açıklama talep yazısı ekindeki analiz formatlarının verilme amacının anlaşılmadığı ve idare tarafından yapılacak olan değerlendirmelerde kolaylık sağlayacağı varsayımıyla paçal iş kalemlerinden gelen detaylı analiz girdilerinin ve bu girdilere ait kümülatif miktarlarının gösterildiği iş kalemleri analizlerinin de ayrıca sunulduğunun belirtildiği görülmüştür.

Başvuru sahibi tarafından sunulan analizler incelendiğinde; analizlerde ihale dokümanındaki analiz formatında belirtildiği üzere malzeme, makine-ekipman, işçilik ve diğerleri şeklindeki

girdi cinsleri başlıklarına yer verildiği, analizlerde yer alan bazı girdilerin yardımcı fiyat analizleri ile açıklanmış olduğu, şöyle ki,

- İB-01, İB-03, İB-30 poz no'lu iş kalemleri analizlerinde taş patlatma girdisi için yardımcı fiyat analizleri oluşturulduğu,
- İB-09, İB-14 poz no'lu iş kalemi analizlerinde ocak taşından kırılmış elenmiş malzeme ve motorlu tulumba ile su hazırlanması girdileri için yardımcı fiyat analizleri oluşturulduğu,
- İB-27, İB-29, İB-35 poz no'lu iş kalemleri analizlerinde makine-ekipman girdi cinsinin boş bırakıldığı,
- İş kalemleri analizlerinde diğerleri girdi cinsi altında yardımcı fiyat analizi ve taşıma hesabına yer verildiği,
- İB-27, İB-29 poz no'lu iş kalemleri analizlerinde diğerleri başlığı altında yalnızca yardımcı fiyat analizine yer verildiği,
- İB-35 poz no'lu iş kalemi analizinde diğerleri başlığı altında herhangi bir girdiye yer verilmediği,
- Açıklama ekinde ise analiz ve yardımcı analizlerde kullanılan malzeme, makine-ekipman, işçilik rayiçlerine ilişkin listeler ile 50 adet Çevre ve Şehircilik Bakanlığı rayicinin yer aldığı listenin, 17.02.2017 tarihli Bursa ili akaryakıt (motorin) bayi fiyatı raporu, 2017 yılı asgari ücret için asgari ücret tespit komisyonu kararı, detaylı analiz girdilerinin ve bu girdilere ait kümülatif miktarlarının kullanılarak oluşturulan iş kalemleri analizlerinin bulunduğu görülmüştür.

Başvuru sahibi tarafından sunulan Çevre Şehircilik Bakanlığı rayiçler listesinde yer alan rayiçlerin, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı resmi internet sayfasında yapılan sorgulama sonucu Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yayımlanmış 2016 yılı rayiçleri olduğu, 2017 yılı rayiçlerinin 27.02.2017 tarihinde (ihale ilan tarihi olan 15.02.2017'den sonra) yayımlanmış olduğu, akaryakıt bayi fiyat raporunun EPDK'nın resmi internet sayfasında yapılan sorgulama sonucu ulaşılan raporla uyumlu olduğu, soğuk demirci usta yardımcısı, yağcı, düz işçi, erbap

işçi ve çırak olmak üzere 5 adet işçilik girdisi için öngörülen saatlik asgari ücretin, 2017 yılı için belirlenen saatlik asgari ücret olduğu, diğer işçilik giderleri için öngörülen saatlik ücretlerin ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2016 yılı rayiçleri olduğu anlaşılmıştır.

Başvuru sahibi tarafından sunulan açıklamanın Tebliğ düzenlemeleri ve ihale dokümanında yer alan analiz formatı çerçevesinde incelenmesi sonucunda yapılan tespit ve değerlendirmelere aşağıda yer verilmiştir.

- Başvuru sahibinin sunduğu açıklamada yer alan açıklama üst yazısı incelendiğinde, iş kalemlerine ilişkin oluşturulan analizlerde yer alan girdilerin birim fiyatlarının tespit ediliş şekline ilişkin bir açıklama yapılmış olduğu, bu kapsamda bazı girdiler için yardımcı fiyat analizleri oluşturularak açıklama yapıldığının ifade edildiği görülse de 1 birimlik ölçü üzerinden yapılmış yardımcı fiyat analizlerinin, iş kaleminin 1 birimindeki miktarlarının nasıl hesaplandığına dair bir açıklama ve belgelendirme yapılmadığı görüldüğünden başvuru sahibinin açıklamasının yeterli olmadığı anlaşılmıştır.

- Sunulan yardımcı fiyat analizleri incelendiğinde, YFA 010, YFA 018, YFA 021, YFA 026, YFA 027, YFA 028, YFA 029 poz no'lu girdilere ilişkin analizlerin hangi kurum ya da kuruluş tarafından yayımlanan birim fiyatlara ilişkin analizler olduğunun belirtilmediği; diğer yardımcı fiyat analizlerinde ise analizin alındığı kamu kurum ya da kuruluş tarafından yayımlanmış birim fiyata ilişkin poz numarasının belirtildiği görülmüştür. YFA 010, YFA 018, YFA 021, YFA 026, YFA 027, YFA 028, YFA 029 poz no'lu girdilere ilişkin analizlerin başvuru sahibince hazırlanmış olduğu anlaşılmıştır. Bu nedenle başvuru sahibi tarafından YFA 010, YFA 018, YFA 021, YFA 026, YFA 027, YFA 028, YFA 029 poz no'lu girdilere ilişkin analizlerin hazırlanışa ilişkin bir açıklama ve belgelendirme yapılması gerekirken, söz konusu analizlerde kullanılan girdilerin birim fiyatlarına ilişkin bir açıklama yapılmış olduğu, girdiler ve

miktarlarına ilişkin bir açıklama yapılmadığı görüldüğünden yapılan açıklamanın bu yönüyle yeterli olmadığı anlaşılmıştır.

- Sunulan İB-03, İB-14, İB-30 poz no'lu iş kalemlerinin analizlerinde bulunan MLR 001 poz no'lu galvanizli boru 2 ½" isimli analiz girdisinin İB-01, İB-03, İB-30 poz no'lu iş kalemlerinin analizlerinde yer alan YFA 10 poz no'lu yardımcı fiyat analizindeki MER.001 poz no'lu Damperli Kamyon (360 hp-24 m3) isimli girdinin açıklama ekindeki Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Rayiçleri Listesinde yer almadığı görülmüştür. MER.001 poz no'lu Damperli Kamyon (360 hp-24 m3) için öngörülen birim fiyatın Tebliğ'in yukarıya aktarılan "45.1.6. Analizler ile yardımcı ve/veya alt analizlerde, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından belirlenerek yayımlanmış rayiçleri kullanan ve söz konusu rayiçleri poz numaralarını da belirtmek suretiyle liste halinde sunan isteklilerin, söz konusu rayiçlere ilişkin olarak 45.1.13 maddesinde belirtilen belgeleri sunmalarına gerek bulunmamaktadır.

45.1.13. Teklifi aşırı düşük bulunan isteklilerin, tekliflerinde önemli olduğu tespit edilen bileşenler ile ilgili olarak 4734 sayılı Kanunun 38 inci maddesi uyarınca yapacakları açıklamada, sorgulamaya konu iş kalemlerine/gruplarına ilişkin analizler ile bu analizlere dayanak teşkil eden bilgi ve belgeleri sunmaları gerekmektedir." açıklamaları gereğince belgelendirilmesi gerektiği anlaşılmıştır. Ancak başvuru sahibi istekli tarafından anılan girdiye ilişkin Tebliğ'in 45.1.13'üncü maddesinde belirtildiği şekilde bir belgelendirme yapılmadığı görüldüğünden yapılan açıklamanın bu yönüyle de yeterli olmadığı anlaşılmıştır.

Başvuru sahibi tarafından sunulan açıklamanın Tebliğ düzenlemeleri ve ihale dokümanında yer alan analiz formatı çerçevesinde incelenmesi sonucunda yeterli olmadığına ilişkin yukarıda yapılan tespitlerin daha anlaşılır kılınması açısından sunulan analizlerden bir örnek çerçevesinde inceleme yapılacak olursa, İB-01 poz no'lu Açıkta Kazı Yapılması iş

kaleminin makine ekipman girdi cinsi altında yer alan YFA 001 poz no'lu traktör buldozer (345 hp) girdisi için yardımcı fiyat analizinin hazırlandığı görülmüştür. Söz konusu analizin, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yayımlanan 03.513 poz no'lu traktör buldozerin (345 hp) 1 saatlik ücretinin analizi kullanılarak hazırlandığı anlaşılmıştır. Analiz sonucunda başvuru sahibince bulunan 03.513 poz no'lu traktör buldozerin (345 hp) 1 saatlik ücretinin, İB-01 poz no'lu iş kalemi analizinde yer alan YFA 001 poz no'lu traktör buldozer (345 hp) girdisinin 1 saatlik ücreti olarak kullanıldığı görülmüştür. Ancak başvuru sahibince İB-01 poz no'lu iş kaleminin 1 m3'nün gerçekleştirilebilmesi için YFA 001 poz no'lu traktör buldozer (345 hp)'in çalışma miktarı olarak isteklice öngörülen 0,001 saatlik miktarın nasıl hesaplandığına (hangi teknik çözüm, hangi avantajlı koşulun dikkate alındığı) ilişkin bir açıklamanın bulunmadığı görüldüğünden başvuru sahibinin açıklamasının bu yönüyle de uygun olmadığı anlaşılmıştır.

İB-01 poz no'lu Açıkta Kazı Yapılması iş kaleminin malzeme girdi cinsi altında yer alan taş patlatma girdisi için YFA 026 poz no'lu yardımcı fiyat analizi oluşturulduğu, YFA 026 poz no'lu analizin hangi kurum ya da kuruluş tarafından yayımlanan bir analiz olduğuna dair bir açıklama bulunmadığı, bu analizin başvuru sahibi tarafından hazırlandığı anlaşılmıştır. YFA 026 poz no'lu analizinde girdi olarak başvuru sahibince Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yayımlanan 03.641 poz no'lu paletli delgi makinesinin (160 hp) 1 saatlik ücretinin analizi kullanılarak hazırlanan YFA 012 poz no'lu yardımcı analizinin, düz işçi ve ateşleme ustası olmak üzere işçilik girdileri, jel dinamit, tavikli kapsül ve elektrikli kapsül (2,5 m tel boylu) olmak üzere malzeme girdilerinin bulunduğu görülmüştür. Yapılan başvuru sahibince hazırlanmış olduğu anlaşılan YFA 026 analizinin nasıl oluşturulduğuna (hangi teknik çözüm, hangi avantajlı koşulun dikkate alındığı) dair yeterli bir açıklamanın bulunmadığı, şöyle ki, söz konusu analizde yer alan girdilerin ve girdi miktarlarının nasıl belirlendiği,

İB-01 poz no'lu iş kaleminin 1 m3'ünün gerçekleştirilebilmesi için YFA 026 taş patlatma girdisi için isteklice öngörülen 0,5 m3'lük miktarın nasıl belirlendiğine ilişkin bir açıklama ve belgelendirme yapılmadığı görüldüğünden başvuru sahibinin açıklamasının bu yönüyle de uygun olmadığı anlaşılmıştır.

İB-01 poz no'lu Açıkta Kazı Yapılması iş kaleminin diğerleri başlığı altında YFA 010 poz no'lu Damperli kamyon (360 hp-24 m3) yardımcı fiyat analizi ile taşıma hesabının yer aldığı görülmüştür. YFA 010 poz no'lu yardımcı analizin hangi kurum ya da kuruluş tarafından yayımlanan bir analiz olduğuna dair bir açıklama bulunmadığı, dolayısıyla bu analizin başvuru sahibi tarafından bizzat hazırlandığı anlaşılmıştır. YFA 010 poz no'lu yardımcı analizde girdi olarak MER.001 Damperli kamyon (360 hp-24 m3) makine girdisinin, 04.109 poz no'lu mazot ve mazot (Mak. Yağı üstüğü karşılığı) malzeme girdilerinin ve 01.401/1 poz no'lu ağır kamyon şoförü işçilik girdisinin bulunduğu görülmüştür. YFA 10 analizindeki MER.001 poz no'lu Damperli Kamyon (360 hp-24 m3) isimli girdinin açıklama ekindeki Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Rayiçleri Listesinde yer almadığı ve aktarılan Tebliğ açıklamaları gereğince söz konusu girdi için öngörülen birim fiyatın belgelendirilmesi gerekirken belgelendirilmediği görülmüştür. Ayrıca başvuru sahibince hazırlanmış olduğu anlaşılan YFA 010 analizinin nasıl oluşturulduğuna (hangi teknik çözüm, hangi avantajlı koşulun dikkate alındığı) dair bir açıklamanın bulunmadığı, söz konusu analizde yer alan girdilerin ve girdi miktarlarının nasıl belirlendiğine ilişkin bir açıklama ve belgelendirme yapılmadığı görülmüştür.

YFA 010 poz no'lu analiz sonucu ulaşılan birim fiyatın İB-01 poz no'lu analizde YFA 010 poz no'lu girdinin birim fiyatı olarak kullanıldığı, İB-01 poz no'lu iş kaleminin 1 m3'ünün gerçekleştirilmesi için öngörülen YFA 010 poz no'lu girdi miktarının ise 1'in taşıma hesabı sonucunda elde edilen değere (G: bir saatteki iş miktarı) bölünerek bulunduğu görülmüştür. Başvuru sahibince yapılan taşıma hesabı incelendiğinde, kamyon

kapasitesinin 24 m3, ortalama hızın 20 km/saat kabulüyle taşıma hesabının yapıldığı ancak kullanılacak kamyonu ve ortalama hız olarak 20 km/saat nasıl belirlendiğine, yükleme boşaltma ve manevra zamanı, taşıma mesafesi miktarlarının nasıl belirlendiğine ilişkin bir açıklama ve belgelendirme yapılmadığı, bu nedenlerle YFA 010 poz no'lu girdiye ilişkin yapılan açıklamanın uygun olmadığı anlaşılmıştır.

İB-01 poz no'lu Açıkta Kazı Yapılması iş kalemi için başvuru sahibince yapılan açıklamanın örnek olarak incelenmesi sonucunda yapılan tespitler neticesinde başvuru sahibince aşırı düşük teklif açıklamasının mevzuata uygun olarak yapılmadığı sonucuna varılmıştır.

Öte yandan, Ankara 11. İdare Mahkemesi tarafından görülen dava neticesinde alınan 14.11.2018 tarihli ve E:2018/1971 sayılı kararının son bölümündeki "... Kamu İhale Genel Tebliği'nin 45.1.4. maddesi gereği hazırlanıp ihale dokümanı ekinde yer alan ve isteklilerin teklif aşamasına ihale dokümanı ile birlikte edildiği analiz formatına uygun aşırı düşük fiyat açıklamasının, salt sonradan aşırı düşük fiyat açıklama istemi ekinde düzenlenen analiz formatına uygun olmadığı gerekçesiyle reddedilmesinde ve davacı şirketin itirazın şikayet başvurusunun reddi yolundaki Kurul kararında açıkça hukuka uyarlık bulunmamaktadır." ifadesinden başvuru sahibi tarafından yapılan aşırı düşük teklif açıklamasının açıklama yazısı ekinde bulunan analiz formatları ve ihale dokümanı ile edinilen analiz formatının bir arada değerlendirilmesi gerektiği anlaşılmıştır.

Başvuru sahibi tarafından sunulan aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında detaylı analiz girdilerinin ve bu girdilere ait kümülatif miktarları kullanılarak oluşturulan iş kalemleri analizlerinin (temel girdilere kadar ayrıştırılmış) idarece hazırlanmış detaylı analiz formatları ile bir arada incelenmesi neticesinde yapılan tespit ve değerlendirmelere aşağıda yer verilmiştir.

İhale işlem dosyasında yer alan yaklaşık maliyet belgeleri kapsamında iş kalemlerine ilişkin olarak hazırlanan analizler incelendiğinde, iş kalemleri için genel bir analizin oluşturulduğu, bu genel analizlerde yer alan girdilerin temel girdilere (malzeme, makine bedelleri, işçilik ve taşımalar şeklinde) kadar ayrıştırılması suretiyle detaylı analizlerin oluşturulduğu görülmüştür. Yaklaşık maliyet belgeleri arasında yer alan detaylı analizler ile aşırı düşük teklif açıklama yazısı ekinde isteklilere gönderilen analiz formatlarının karşılaştırılması sonucunda her iki analizin birbiri ile uyumlu olduğu görülmüştür.

Başvuru sahibi tarafından sunulan aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sunulan detaylı analizlerle, idarece isteklilere gönderilen analiz formatları karşılaştırıldığında, söz konusu istekli tarafından açıklama istenilen iş kalemlerine ilişkin analiz formatlarındaki kimi girdilere yer verilmediği, kimi girdi miktarlarının düşürüldüğü, yine isteklinin kendi hazırladığı analizlere, idarece hazırlanan analizlerde yer almayan kimi girdilerin eklendiği, ayrıca idarece verilen analizler üzerinde kendisi tarafından yapılan değişikliklere ilişkin herhangi bir açıklamanın ve belgelendirmenin yapılmadığı görülmüş olup aşırı düşük teklif açıklamasının bu gerekçelerle yeterli olmadığı sonucuna varılmıştır. Bu hususa ilişkin olarak İB-01 poz no'lu açıkta kazı yapılması iş kalemi için yapılan açıklama örnek olarak yapılan incelemeye aşağıda yer verilmiştir.

İB-01 poz no'lu Açıkta Kazı Yapılması iş kalemine ait idarece hazırlanan analiz ile başvuru sahibi tarafından açıklama kapsamında sunulan detaylı analiz girdileri şeklinde düzenlenen analizin örnek olarak karşılaştırılması sonucunda yapılan tespit ve değerlendirmeler şu şekildedir.

Başvuru sahibi tarafından sunulan İB-01 poz no'lu Açıkta Kazı Yapılması iş kalemi analizi incelendiğinde malzeme girdi cinsi olarak jel dinamit, tavikli kapsül, elektrikli kapsül (2,50 m tel boyu) ve mazota yer verildiği, makine ekipman girdi cinsi

olarak traktör buldozer (345 hp), traktör buldozer (285 hp), ekskavatör (300 hp), arazöz (5 m3), paletli delgi makinesi (160 hp) makine bedellerine yer verildiği, işçilik girdi cinsi olarak ateşleme ustası (lağımıcı), ağır kamyon şoförü, operatör makinist, yağcı, formen, düz işçiye yer verildiği, diğerleri başlığı altında ise damperli kamyon (360 hp-24 m3) ile yapılacak nakliye yer verildiği görülmüştür.

- İdarece hazırlanan İB-01 poz no'lu Açıkta Kazı Yapılması iş kalemi analizinde yer alan malzeme girdileri ile başvuru sahibi tarafından hazırlanan analizde yer alan malzeme girdileri karşılaştırıldığında idarece kullanılan kapsül (elektrikli 1,50 m) girdisinin başvuru sahibi tarafından yapılan analizde yer almadığı, başvuru sahibi tarafından yapılan analizdeki jel dinamit miktarının, elektrikli kapsül (2,50 m tel boylu) miktarının, tavikli kapsül miktarının ve mazot miktarının idarenin analizindeki miktarlardan daha az olduğu görülmüştür.

Başvuru sahibi tarafından hazırlanan analizde yer alan jel dinamit, tavikli kapsül, elektrikli kapsül (2,50 m tel boylu) birim fiyatları için açıklama ekinde sunulan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Rayiçleri listesinde yer alan rayiçlerin kullanıldığı, mazot birim fiyatı için ise açıklama ekinde yer alan 17.02.2017 tarihli Bursa ili akaryakıt (motorin) bayi fiyatı raporundaki birim fiyatın TL/kg'ye dönüştürülmesi sonucunda elde edilen birim fiyatın kullanıldığı görülmüştür.

- Söz konusu iş kalemi için idarece hazırlanan analizdeki makine ekipman girdileri ile başvuru sahibince hazırlanan analizde yer alan makine ekipman girdileri karşılaştırıldığında, sadece traktör buldozer (285 hp) makine bedelinin hem idarenin hem de başvuru sahibinin analizinde yer aldığı, bazı makine türlerinin motor gücü açısından idarece hazırlanan analizde kullanılan makine türlerinin motor gücünden farklı olduğu (ekskavatör 300 hp, traktör buldozer 345 hp, başvuru sahibi tarafından hazırlanan analizde idarece hazırlanan analizdeki makinelerden farklı makinelerin de

(arazöz, paletli delgi makinesi) bulunduğu, idare analizindeki kompresör 210 Cfm'lik kompresör + hortum ve tabancalar makine girdisinin isteklice sunulan analizde bulunmadığı, makine bedellerine ilişkin açıklama ekinde sunulan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Rayiçleri listesinde yer alan rayiçlerin kullanıldığı görölmüştür.

Anılan iş kalemi için idarece hazırlanan analizdeki işçilik girdileri ile başvuru sahibince hazırlanan analizde yer alan işçilik girdileri karşılaştırıldığında, idare analizinde yer alan erbap işçi ve makinist girdilerinin başvuru sahibinin analizinde yer almadığı, idarenin analizinden farklı olarak ağır kamyon şoförü, düz işçi girdilerinin başvuru sahibinin analizinde yer aldığı, başvuru sahibince hazırlanan analizde yer alan yağcı ve düz işçi birim fiyatı için 2017 yılı saatlik asgari ücretinin dikkate alındığı, ateşleme ustası (lağımıcı), ağır kamyon şoförü, operatör makinist ve formenin birim fiyatı için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Rayiçleri listesinde yer alan rayiçlerin kullanıldığı görölmüştür.

Aynı iş kalemi için idarece hazırlanan analizdeki taşıma girdileri ile başvuru sahibince hazırlanan analizde yer alan diğerleri başlığı altındaki nakliye girdileri karşılaştırıldığında idare analizinde yumuşak kaya kazısı, kaya harici kazı, kaya kazısı nakliyelerinin her birinin ayrı girdiler olarak yer aldığı, söz konusu nakliye girdilerinin her biri için ayrı miktarların dikkate alındığı, nakliye bedellerinin hesabında farklı kazı cinsleri için farklı nakliye formüllerinin kullanıldığı, başvuru sahibi tarafından hazırlanan analizde ise diğerleri başlığı altında YFA 010 poz no'lu Damperli kamyon (360 hp-24 m3) yardımcı fiyat analizi ile farklı zemin türleri için tek bir taşıma hesabının yer aldığı görölmüştür. Başvuru sahibince hazırlanan analizde nakledilecek kazı malzemesi miktarının, idarenin analizinde yer alan toplam nakledilecek kazı malzemesi miktarından daha az olduğu görölmüştür. YFA 010 poz no'lu yardımcı analizin hangi kurum ya da kuruluş tarafından yayımlanan bir analiz

olduğuna dair bir açıklama bulunmadığı, dolayısıyla bu analizin başvuru sahibince hazırlandığı anlaşılmıştır. YFA 010 poz no'lu yardımcı analizde girdi olarak MER.001 damperli kamyon (360hp-24 m3) makine girdisinin, 04.109 poz no'lu mazot ve mazot (mak. Yağı üstüğü karşılığı) malzeme girdilerinin ve 01.401/1 poz no'lu ağır kamyon şoförü işçilik girdisinin bulunduğu görülmüştür. YFA 10 analizindeki MER.001 poz no'lu Damperli Kamyon (360hp-24m3) isimli girdinin açıklama ekindeki Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Rayiçleri Listesinde yer almadığı ve aktarılan Tebliğ açıklamaları gereğince söz konusu girdi için öngörülen birim fiyatın belgelendirilmesi gerekirken belgelendirilmediğı görülmüştür.

Ayrıca bahse konu iş kalemi için idarece hazırlanan analizde su çekme, ağaç kesme (%
5) vs. karşılığı adında bir girdinin yer aldığı, başvuru sahibi tarafından sunulan analizde söz konusu girdinin yer almadığı görülmüştür.

Yapılan örnek analiz incelemesinde İB-01 iş kalemine ilişkin başvuru sahibince yapılan açıklama kapsamında sunulan analizde yer alan malzeme, makine ekipman, işçilik ve nakliye girdilerinin ve miktarlarının, aynı iş kalemi için idarece yaklaşık maliyet hesabı kapsamında hazırlanan ve açıklama isteme yazısı ekinde aşırı düşük teklif sahibi istekliye EKAP üzerinden gönderilen analiz formatındaki girdilerden farklı olması ile malzeme, makine ve işçilik girdilerinin ve miktarlarının farklı olması sebebinin başvuru sahibi tarafından işin yürütülmesinde izlenecek olan farklı yapım tekniğı ya da farklı avantajlı koşullardan kaynaklanmış olma ihtimali bulunmakla birlikte yukarıda yapılan tespitler çerçevesinde analiz fiyatının, girdilerin belirlemesinden sonra girdiler için öngörülen birim fiyatlar ve miktarların kullanılarak oluşturulacağı göz önünde bulundurulduğunda, açıklama kapsamındaki analizde yer alan girdilerin ve miktarlarının belirlenmesinde etkili olan kullanılacak farklı yapım tekniğı ve avantajlı koşullara ilişkin açıklama ve

belgelendirme yapılmadığı görüldüğünden başvuru sahibi isteklinin aşırı düşük teklif açıklamasının yeterli olmadığı anlaşılmıştır.

Bu itibarla Ankara 11. İdare Mahkemesinin 14.11.2018 tarihli ve E:2018/1971 sayılı kararı üzerine Kurul tarafından alınan 09.01.2019 tarihli ve 2019/MK-6 sayılı karar gereğince yukarıda yer verilen İB-01 poz no'lu açıkta kazı yapılması iş kalemi analizinin örnek olarak incelenmesi bağlamında ihale dokümanında isteklilere verilmiş olan analiz formatı ve idarece yaklaşık maliyet hesabında yer alan ve açıklama isteme yazısı ekindeki analiz formatı çerçevesinde yapılan inceleme sonucunda başvuru sahibi istekli tarafından yapılan aşırı düşük teklif açıklamasının mevzuata uygun olmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere,

Anılan Kanun'un 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (c) bendi gereğince itirazın şikâyet başvurusunun reddine,

Oybirliği ile karar verildi.